

ת"פ 53642/05/21 - מדינת ישראל נגד רומן לויטן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 53642-05-21 מדינת ישראל נ' לויטן(עצור/אסיר בפיקוח)

לפני כבוד השופט ארז פורת

המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם

רומן לויטן (עצור בפיקוח) ת"ז 312655327

הכרעת דין

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות שעניינן מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין. על פי הנטען, בליל ה-12/5/21 והימים אז, ימי מבצע "שומר חומות", סמוך לשעה 22:50, התקהלו עשרות אנשים באזור צומת ברניצקי אשר באור עקיבא, כשחלקם אווז דגלי ישראל, חלקם אלות וחלקם צועקים קריאות בגנות האוכלוסייה הערבית. חלק מהמשתפים בהתקלות אף השליכו אלות ואבנים לעבר כלי רכב שחלפו במקום, כשסברו שבהם מצויים נוסעים ממוצא ערבי. חלק מהמתקהלים אף הציתו צמיגים והשליכו אבנים וחפצים לעבר כוחות המשטרה שהיו במקום

במצב דברים זה, נטען כי סמוך לשעה 23:00 הגיעו לאזור תחנת דלק שסמוכה לצומת האמור, כעשרים איש, ביניהם, הנאשם שהחזיק סכין על גופו. אותם אנשים שהתקרבו לתחנת הדלק, הבחינו במתלונן, אזרח ערבי שנקלע למקום באקראי, הפילוהו ארצה ותקפו אותו בידיהם באמצעות חפצים ומקלות, בעטו בו ודקרוהו בסכין במטרה לגרום לו חבלה חמורה או נכות, וזאת מתוך מניע לאומני-אידיאולוגי.

לאחר תקיפת המתלונן, כאמור, נחלצו לסייע לו שוטרים ואזרחים, אשר הרחיקו את התוקפים מהמתלונן. בשלב זה נטען כי הנאשם תקף את המתלונן בכך שהיכה בראשו באמצעות מוט שאחז בידו בכוונה לגרום לו חבלה חמורה, אף כאן על בסיס מניע לאומני-אידיאולוגי.

2. בשל מעשי התקיפה שנעשו בו, נחבל המתלונן, כמפורט בסעיף 7 לכתב אישום. הוא נזקק לטיפול רפואי והיה מאושפז במשך יום בבית חולים.

3. הנאשם כפר כפירה כללית במיוחס לו ומשכך, באה בפניי פרשת הראיות. עיקר הדיון נסב על שאלת

מעורבות הנאשם בארוע, כשעצם פציעת המתלון בארוע לא היתה שנויה במחלוקת.

4. באו בפני מספר עדים שהעידו על התרחשות ההתקהלות המתוארת בחלקה בכתב האישום, ועל כי מטרת חלק מהמתקהלים היתה לאתר ערבים באזור ולפגוע בהם. כך העד סתני נעמן תיאר כי נאלץ להחביא במחסן שניים מעובדיו הערביים שנכחו במקום, על מנת למנוע מהמתקהלים לפגוע בהם. עוד הוסיף העד כי שמע חלק מהמתקהלים שהם מחפשים במפורש ערבים. העד הדגיש כי "לא ידעתי אם הכוונה שלהם היתה להרוג או רק להפחיד" (עמ' 5 לפרוט' עדותו ש' 17).

5. המתלון עצמו מסר כי בהגיעו למקום ההתקהלות, הוא הוכה על ידי אנשים רבים "מעל 500 איש אולי הרביצו לי" (עמ' 10 לפרוט' עדותו ש' 26), והוא אינו יכול לזהות מי מתוקפיו. המתלון מסר כי התוקפים אחזו מקלות, אלות וברזלים. לדבריו, בשלב הכאתו, איבד את ההכרה והתעורר רק בבית חולים. הוא ציין כי יהודי אחד שהכיר את משפחתו, הוא שהצילו. המתלון מסר כי אינו מזהה את הנאשם כמי שהשתתף בהכאתו. עוד ציין המתלון כי נדקר באמצעות סכין יפנית (עמ' 14 לפרוט' עדותו ש' 23 ואילך).

6. המאשימה ביססה את ראיותיה באשר למעשי הנאשם בהתבסס על עדויות שוטרים שנכחו במקום והעידו על אודות מעשי הנאשם:

רס"ל רביע קדור, שוטר בתחנת חדרה, העיד, כפי שאף ציין בת/8, כי נכח בהתקהלות ומשהבין שמבוצעת תקיפה בבן מעוטים, זרק רימון הלם כדי לפזר את התוקפים. לדבריו, הבחין בנאשם שהגיע ונתן למתלון "מכה בראש" באמצעות אלה או מקל (ראה ת/8).

העד קדור ציין בת/8 כי השוטר תאמר פרחת "קפץ עליו, עצר אותו", כשכוונתו לנאשם. בעדותו בביהמ"ש דייק קדור כי המתלון היה מצוי מולו כשהנאשם "הגיע מהצד שלי הצפוני", ואז הבחין כי הנאשם מכה את המתלון בראשו, מכה אחת ואז "באותה השניה השוטר תאמר הגיע איתו ביחד והשכיב את הנאשם" (פרוט' עדותו עמ' 18 ש' 18). בשלב זה היה העד במרחק של כ-2 מטרים מהנאשם (ראה ת/8א').

העד קדור הוסיף כי בזמן שהולך את הנאשם לניידת לאחר שנאזק, הבחין בפלוני המנסה לשלוף סכין מכיסו האחורי במכנסיו של הנאשם. העד ציין כי אותו פלוני "נדבק אלינו בזמן שאנחנו מלווים את החשוד, הם דיברו כמה מילים ברוסית" (שם, עמ' 20 לפרוט' עדותו ש' 1). העד הטעים כי כשראה את אותו פלוני מושיט יד לכיס הנאשם "הבנתי שמשהו לא תקין", ואז שלח את ידו שלו והוציא את אותה הסכין מהכיס ותפסה.

העד קדור ציין כי לא הבחין עם איזו יד היכה הנאשם בראש המתלון ואף לא היכן בדיוק פגעה המכה

בראשו.

7. השוטר תאמר פרכת מסר כי נכח בהתקהלות המדוברת בתיק זה, ולאחר שכח משטרה פיזר את ההמון מסביב למתלונן שהותקף, הבחין בנאשם שתפס מקל לבן ביד ימין ורץ לכיוון הפצוע (הוא המתלונן - א.פ.). העד רץ אחריו ותפס אותו, כשלדבריו, הנאשם כבר הספיק להכות בפניו של המתלונן. בעדותו בביהמ"ש הדגיש כי מיד כשהנאשם נתן את המכה למתלונן, הוא הגיע מאחוריו וחיבק אותו (עמ' 13 לפרוט' עדותו ש' 30). העד יחד עם השוטר אורן, הם שהשתלטו על הנאשם שהתנגד למעצרו ואף ניסה להמלט. העד והשוטר אורן הובילו את הנאשם לניידת ובטרם עלייה לניידת העבירו את הנאשם לשוטר קדור "שביצע עליו חיפוש לפני עלייה לניידת ונתפס עליו סכין" (ראה ת/10).
8. אף השוטר אורן דורנאי נכח במקום ההתקהלות המוזכר ביום האירוע. העד מסר כי הבחין באדם שהותקף על ידי ההמון והתיישב על המדרכה, ונראה חבול בפניו. העד ושוטרים נוספים עסקו בהרחקת כל מי שניסה להתקרב לאותו פצוע. העד ציין כי הבחין בנאשם, המגיח מבין האנשים, ובידו חפץ ארוך בצבע לבן, כשהוא מתקרב לאותו אדם פצוע. העד הבחין כי הנאשם הניף את החפץ בידו השמאלית לעבר אותו פצוע כדי להכותו, ואז השוטר תאמר פרחת, יחד עם אחרים, זינקו לעברו והחפץ נפל מידו. העד ציין כי סיעה בהרחקת אנשים "שניסו למנוע את מעצרו" של הנאשם (ראה ת/9). העד אורן עמד על דעתו כי הנאשם טרם הספיק להכות באמצעות המקל שאחז, שכן נעצר קודם לכן על ידי השוטר תאמר (פרוט' עדותו עמ' 22 ש' 13-14).
9. השוטר אליאס רמלאווי מסר בעדותו כי נכח במקום ההתקהלות ועסק בניסיון להגן על כלי הרכב שחלפו במקום מפני המתקהלים, שחלקם ניסה לפגוע בכלי הרכב. לפתע הבחין בנאשם, אשר רודף עם אלה בידו אחרי בן אדם אחר, שאף הוא רץ (עמ' 28 לפרוט' עדותו ש' 13-14). בהמשך עדותו ציין כי הבחין שהנאשם רק מניף את האלה בה אחז אך "לא זוכר בדיוק אם זה פגע או לא" (עמ' 29 לפרוט' עדותו ש' 5).
10. השוטר שאול בורד, שנכח אף הוא בזירת ההתקהלות ביום הארוע, הבחין כי אדם תושב הכפר ג'סר הותקף, ולדבריו לא יכול היה לראות מי תקף את המתלונן. העד הבחין באנשי מד"א המנסים לטפל בפצוע "וראיתי המון סביבו שמנסים לתקוף אותו" (עמ' 29 לפרוט' עדותו ש' 2).
- בשלב זה, העד בורד עמד כחוצץ בין ההמון לבין הפצוע ומטפלו. העד מסר כי בכל זמן נוכחותו סמוך לפצוע לא הבחין "שהצליחו להגיע אליו" (עמ' 30 לפרוט' עדותו ש' 2).
11. הנאשם אישר בחקירותיו במשטרה כי הגיע למקום ההתקהלות באקראי "סתם הסתובבתי באוטו בלי האשה והילדים" (ת/23 עמ' 3 ש' 11). כשהבחין כי "יש מכות", נכנס לתוך ההמולה. לדבריו, הוכה

בעצמו על ידי אלמונים, נפל על הרצפה ואז הרים מקל, העיף אותו במטרה להגן על עצמו "ולא יודע במי פגעת" (ת/23 עמ' 3 ש' 27 וכן ת/14 עמ' 7 ש' 13). הנאשם ציין כי לא הגיע במתכוון לאותה התקהלות וכי מרגע שעזב את רכבו ועד שנעצר, חלפה כדקה (ת/14 עמ' 4 ש' 48). הנאשם הכחיש כי נשא בכיסו סכין, הכחיש כי קרא קריאות גזעניות במהלך שהותו במקום וכן הכחיש כל תקיפה מכוונת מצידו כלפי המתלונן. לדבריו, "כשרבתי עם המקל שם, עם (צ"ל "אם") פגעתי באותו בחורצ'יק זה לא היה מכוון אליו. זה היה בתוך בלגן ולא בגלל שהוא ערבי ולא בגלל משהו כזה" (ת/14 עמ' 8 ש' 174).

12. מהתיעוד הרפואי שהוגש לגבי המתלונן, עולה כי הוא נדקר ברגל ימין, אזור הירך, ו-3 דקירות בראשו. מת/6 עולה כי בראשו של המתלונן נמצאו חתכים באזור הקרקפת. לא צוינו פגיעות וחבלות בפניו של המתלונן.

13. על גבי להב הסכין שנתפסה, על פי גרסת השוטרים, בכיסו של הנאשם, נמצאו שרידי דם המתאימים לפרופיל D.N.A של המתלונן (ראה ת/34, ת/28). טביעות אצבע של מאן שהוא לא נמצאו על גבי הסכין (ת/28).

קביעת ממצאי עובדה:

14. בחינת מסכת הראיות בכללותה, הביאוני לאמץ את גרסת השוטרים באשר לריחוק הפיזי שהיה בין הנאשם למתלונן בסמוך לפני ההתרחשות האירוע שבכתב האישום. השוטרים ציינו, כחוט השני בעדויותיהם, כי הנאשם רץ ויצא מתוך קבוצת אנשים, התקרב למתלונן כשהוא מצויד במקל וביקש לפגוע בו באמצעות המקל. כך ציין השוטר קדור: "הנאשם בא עם מקל ונתן לו מכה בראש" (עמ' 18 לפרוט' עדותו ש' 9). כך גם במזכר מטעם עד זה צויין: "הבחנתי בו מגיח ונותן מכה בעזרת אלה" (ת/8 א').

העד אורן ציין אף הוא בדו"ח הפעולה מטעמו כי הבחין בנאשם "יוצא מבין האנשים עם חפץ ארוך... לכיוון הקורבן..." (ת/9). גם העד תאמר פרחת ציין כי הבחין בנאשם כשהוא רץ לכיוון המתלונן (ת/10). במזכר ההבהרה מטעם העד הוטעם כי "הבחנתי בחשוד יוצא מתוך ההמון עם מקל" (ת/11). גם העד רמאלי הבחין בנאשם רודף אחרי בן מיעוטים (ת/22).

הנה כי כן, כלל העדים מתארים מצב בו הנאשם מתקרב לעבר המתלונן כשהוא בעמידה ואוחז מעין מקל. הנאשם אף נעצר כשהשוטר פרחת מציין "הורדתי אותו לרצפה" (ת/10). כלל העדים מאוחדים אפוא בתיאור כי הנאשם היה במצב של עמידה כשהתקרב למתלונן. גרסת הנאשם בעניין זה מתפתחת וחסרת כל היגיון: באמרתו הראשונה מסר כי כשנכנס לתוך ההמולה, קיבל שני אגרופים ותגובה הרים מקל והחל להעיפו לכל הכיוונים, זו גרסתו באמרה הראשונה והשנייה. באמרתו השלישית מסר כי הרים את המקל רק אחרי שנפל, ובמקל שמצא נפנף לכל עבר כדי להתגונן מפני השתוללות ההמון.

בעדותו בפני ביהמ"ש ציין הנאשם כי כשהחל "הבלאגן", כהגדרתו, הוא נפל, מצא מקל על הרצפה, ואז **קם**, הרים את המקל ואז "איך שעם המקל עמדתי פתאום קפצו עלי מאחורה" (עמ' 43 לפרוט' עדותו ש' 19). גרסתו של הנאשם מתפתחת באופן מובהק ולפתע, מופיע שלב בו הנאשם קם כשהמקל בידו, עניין המתיישב בדיוק עם "סיפור המסגרת" שראו השוטרים עובר למעצרו של הנאשם.

מלבד זאת, גרסת הנאשם מעוררת חוסר היגיון: באקראי נקלע להפגנה והתקהלות, מיוזמתו וללא כל סיבה הגיונית, בחר להיכנס לעובי הארוע, לזירה בה הבחין בהכאה של אדם, והכל מטעמי סקרנות. קשה עד מאוד לקבל התנהגות חסרת הגיון שכזה, בייחוד שעה שהיא מלווה באמירות המבטאות תחושת אשמה "לא משחק אותה צדיק גדול", וכן "הקטע של המכות זה נכון. רבנו" (ראו ת/23). מי שנקלע לארוע אלים ומגדיר עצמו חלק מהריב, ומתאר את מעשיו באופן מתפתח כדי לשוות להם הגיון מינימלי, פשוט אינו אומר אמת. אין לי יסוד לפקפק בעדויות שלושת השוטרים - פרחאת, אורן וקדור בדבר תיאורם כי הנאשם, במופרד מהקהל הסובב, התקרב למתלונן כשאלה בידו והוא אינו בעיצומו של הליך התגוננת עצמית, ומצוי בעמידה והתקדמות יזומה כלפי המתלונן.

טענת הנאשם הברורה כי "לא יצאתי מכל ההמון הזה... הנפתי את המוט בתוך ההמון" (ת/14 עמ' 5 ש' 88-90), נסתרת, כאמור, חזיתית, בתיאור השוטרים כי הנאשם יצא אל מחוץ להמון שמסביבו והתקרב אל המתלונן כשהוא אחוז באלה. השוטרים תיארו כי הארוע התרחש ממש מול עיניהם, ואין לי כל יסוד לפקפק בתיאורם את סיפור המסגרת. גם נסיבות מעצרו של הנאשם על ידי העד פרחאת: חיבוקו מאחור על ידי השוטר, מלמדות כי הנאשם עמד בעת שהתקרב למתלונן, ובידו היה המקל שמיד נפל עם חיבוקו על ידי השוטר.

נוכח קביעתי זו, ממילא נדחית טענת הנאשם כי היכה באלה בהיותו בקרב אנשים אחרים וכדי להגן על עצמו. שומה לקבוע מה בדיוק עשה הנאשם עת יצא מההמון כשבידו אלה, והאם הספיק לפגוע במתלונן או נעצר בטרם פגע בו.

15. בחינת כלל עדויות השוטרים שהיו עדים לארוע מביאה למסקנה, לפיה יש לקבוע כי הנאשם רק הניף את המקל בו אחז, כשהוא מנסה לחבוט במתלונן, אך נעצר בטרם הספיק לממש את ההכאה עצמה. זו היתה עדותו הברורה של השוטר אורן דורנאי, שהאירוע התרחש ממש לנגד עיניו. בחינת עדויות השוטרים קדור ופרחאת מעלה כי שדה ראייתם היה מוגבל ומכל מקום, ברי כי מיד כשהנאשם הניף את ידו, הוא נעצר על ידי השוטר פרחאת.

נותר ספק מלפניי שמא העדים קדור ופרחאת נטו להשלמת הסצנה העובדתית שתיארו, בפרטים שלא חזו בעצמם, ורק נדמה היה להם, בהתבסס על רצף האירועים: הנפת היד ומיד אחר כך נפילת האלה לקרקע, כי נעשתה אכן חבטה לראש המתלונן, אך העד דורנאי שהיה בסמוך וראה את ההתרחשות העובדתית כולה, מבלי שנטל חלק בהפסקת מעשה התקיפה, הוא בלבד שראה את שארע באופן מדויק.

אזכיר כי מדובר בארוע בו המתלונן הוכה והותקף על ידי רבים אחרים ואפשר כי העדים, שראו את מגמת התקיפה על ידי הנאשם, מעצרו בסמוך מאוד לפגיעת האלה בגוף המתלונן, ומאידך את הפגיעות במתלונן, נטו לחבר את הנפת האלה עם הפגיעות בגוף המתלונן ולייחס למכת האלה מכה שבפועל לא פגעה במתלונן.

תמיכה למסקנה זו יש למצוא בתיעוד הרפואי ובתמונות המתלונן, שלא כללו חבלות ראש (חתכים בקרקפת הראש היו אך אין מקורם יכול להיות מוסבר בחבטה ממצב של עמידה שעה שהמתלונן שרוע על הארץ). במצב כזה האלה, שהונפה מעלה, יכולה לפגוע בפנים או בקדמת הראש אך לא באחוריו.

אציין כי בתיעוד הרפואי צויין שבראש הנאשם נמצאו "דקירות" (ראה ת/7, מסמך מאת ביה"ח הלל יפה מיום 13/5/21 ובסיכום ביקור במחלקה לרפואה דחופה), אך אין איזכור למכות הנובעות מחבטת המקל.

16. מהראיות שבאו בפניי, אני קובע כי בכיס מכנס הנאשם אכן היתה הסכין שנתפסה (ת/8 ב'). בעניין זה העיד השוטר קדור באופן ברור את שראה בת/8 א', הבהיר במפורש כי תפס את הסכין בתוך כיסו של הנאשם, כשהוא מונע מאדם אחר להושיט ידו לאותו כיס. את גרסת השוטר, שכאמור, היה צמוד לנאשם באותו שלב, אין סיבה שלא לאמץ. בענייננו פועלת חזקה שבטובה, לפיה מהימצאות הסכין בכיס הנאשם, היתה לו מודעות להימצאותה שם. חזקה עובדתית זו אמנם ניתנת לסתירה אלא שלטעמי, הנאשם לא הצליח בכך (השווה ע"פ 611/80 **מטוסיאן נ' מדינת ישראל** (פד"י לח(4) 85).

מלבד האמור, לנאשם התנהגות מחשידה: כעולה מעדות השוטר, הנאשם שוחח עם אותו אלמוני שהושיט את ידו ברוסית "הם דיברו כמה מילים ברוסית. אני לא דובר את השפה" (עמ' 20 לפרוט' עדותו של קדור), כשאותו אחר "התעקש" להיצמד לנאשם ללא סיבה נראית לעין. הנאשם ראה להכחיש את כלל הסיטואציה ולא נתן הסבר להימצאות הסכין, כאשר היתה לו סיבה ממשית להרחיק עצמו ממנה בשל הימצאות דם המתלונן על להבה (ראה ת/28 ות/34). התנהלות זו דווקא מחזקת את החזקה העובדתית בדבר מודעות הנאשם להימצאות הסכין בכיסו.

לא מצאתי בטיעוני ההגנה, בעניין עיתוי אזהרת הנאשם בעניין הימצאות הסכין, משום כרסום במהימנות השוטרים, ובעיקר השוטר קדור לעניין עצם מציאת סכין בכיס מכנס הנאשם. דו"ח הפעולה של השוטר פרחאת נכתב בדיעבד, לאחר הארוע ובסיומו, שאז עובדת מציאת הסכין כבר היתה ידועה ומכאן קצרה הדרך לכדי רישום בלתי מדויק של עיתוי האזהרה בעניין הימצאות הסכין, כעולה מת/10. מדובר בסכין שנתפסה והוגשה כראיה ואין לי יסוד לפקפק בתיאור השוטרים את נסיבות תפיסתה, בייחוד נוכח התנהגותו המחשידה של הנאשם בעניין, כמובא לעיל. זאת ועוד, בחקירתו הנגדית בבית המשפט טען הנאשם גרסה כבושה, לראשונה, לפיה שמע מהשוטרים שישבו לידו בתחנת המשטרה כי הסכין נתפסה

אצל אחר ולא על גופו של הנאשם (פרוט' עדות הנאשם עמ' 49 ש' 23 ואילך). טענה זו לא הועלתה על ידי הנאשם בתגובתו לאישום ואף לא באמרותיו בחקירה. גרסה חדשה זו נראית בעיני כניסיון נואש נוסף להרחיק הנאשם מהימצאות הסכין בכליו.

17. נוכח המבואר לעיל, אני קובע כי בעת מעצרו נתפסה בכיס מכנס הנאשם סכין שעל להבה שרידי דם של המתלונן בתיק.

המסקנות המשפטיות הנובעות מהתשתית העובדתית:

18. לנאשם יוחסה עבירה שעניינה מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה. ייאמר מיד: לא הובאה כל ראיה כי הנאשם השתמש בעצמו בסכין שנתפסה על גופו לצורך תקיפת או פציעת המתלונן או אחרים. לא באה כל ראיה של מי שטען כי חזה במעשה שכזה על ידי הנאשם, אף לא מפי המתלונן עצמו. אף טענת המאשימה כי הנאשם חבר לאחרים ואחראי, אפוא, כמבצע בצוותא, לא הוכחה כלל. לא באה כל ראיה בשאלת עיתוי הגעת הנאשם לאותה התקהלות ואף אין כל ראיה כי הגיע למקום באופן מכוון בידעו מראש כי במקום התקהלות. עניינים אלה כלל לא נבדקו על ידי החוקרים, לא בבדיקת המכשיר הסוללרי של הנאשם או באיכונו כדי לבדוק משך שהותו במקום עד שלב מעצרו.

משצוין כי אדם אחר היה מודע, כפי המסתמן, להימצאות הסכין בכיסו של הנאשם, ואותו אחר לא נתפס, אופן הגעת הסכין אל הנאשם נותר ללא הסבר.

מאחר שהאינטראקציה בין הנאשם למתלונן התרחשה רק אחרי שהאחרון כבר היה דקור ושרוע על הארץ, ומאחר שאין ראיה להימצאות הנאשם בסמוך למתלונן בשלב קודם כלשהו לזה שנצפה על ידי השוטרים עובר למעצר הנאשם, ולאור ריבוי הנוכחים במקום והצפיפות ששררה באזור תקיפת המתלונן, איני סבור כי הונחה תשתית ראייתית להיסק כלשהו לחובת הנאשם לגבי דקירת המתלונן על ידו.

העובדה שאדם אחר הגיע לנאשם וניסה להוציא את הסכין מכיסו, מלמדת כי הימצאות הסכין היתה ידועה לאותו אחר, ומשלא נעצר ולא נחקר, הדבר מקים מגוון התרחשויות עובדתיות באשר לאופן הגעת הסכין אל כיס הנאשם.

התמונה העובדתית שתיארו השוטרים, כאמור לעיל, שלגביה קבעתי כי הנפת האלה על ידי הנאשם לא הגיעה לכדי פגיעה במתלונן בשל מעצרו על ידי שוטר, היא הבסיס היחידי לייחוס מעשה עבירה מצד הנאשם. משלא נעשה כל צעד חקירתי לבחינת חבירה מודעת מצד הנאשם טרם ההגעה, יש לבחון, בכל זאת, חבירה המבוצעת תוך כדי מעשה העבירה.

כבר נפסק כי "באירוע שנעשה בחסות ההמון ייתכן מצב שלפיו כל יחיד מבין ההמון המשתתף, אחראי כמבצע בצוותא של פעולות ההמון במובן סעיף 29 לחוק העונשין, וכבר נפסק כי "גם שותפות ספונטנית, שותפות היא, ועושה היא עבריינים למבצעים בצוותא", אולם גם "שותף ספונטני" צריך להיות שותף גם למחשבה הפלילית ולא רק למעשה כדי שיישאר באחריות... ספק אם ניתן להסיק מודעות במידת הוודאות הדרושה בהליך פלילי כאשר השהות במקום היתה בת 10 דקות בלבד" (ע"פ 807/99 מדינת ישראל נ' עזיזאן פ"ד נג(5) 747, 756).

כאמור, עיתוי הגעת הנאשם כאן אינו ידוע ואף לא משך שהותו בהתקלות עד למעצרו. מכאן שגרסתו כי שהה במקום זמן קצר ביותר לא נסתרה. בהעדר כל ראיה לשיתוף רעיוני או אחר טרם ההגעה למקום, אין ניתן לסתור את טענת הנאשם כי בשל סקרנותו נדחף לתוך ההמון, ושמכך, ועד השלב בו אחז באלה, לא היה אלא מתבונן מן הצד באירוע. הימצאות הסכין בכיסו הינה ראיה נסיבתית שאין בכוחה, בשים לב למצב הראייתי הכולל, בכדי לבסס מסקנה משפטית באשר לשימוש בסכין מצד הנאשם דווקא במהלך אותה התקהלות, או כי היה מודע לשימוש בה טרם שניסה להכות את המתלונן, כפי שתואר לעיל.

19. בחינת הגדרת "מעשה טרור" בחוק המאבק בטרור תשע"ו-2016, מעלה כי יסודותיה של ההגדרה לא הוכחו כאן כדבעי.

גם אם אניח כי הנאשם פעל ממניע גזעני, נוכח אופיה של ההתקהלות, כעולה מדברי העדים שנכחו במקום, שהזכירו קריאות בגנות הערבים (כך עדותו של נעמן סתווי ואמו שושנה סתווי), עדיין אין לומר כי "הם נעשו במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור או במטרה לאלץ ממשלה או רשות שלטונית אחרת... לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה". ודוק: מעשי הנאשם שהוכחו כאן לא נעשו באמצעות נשק כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, ולפיכך יש צורך בהוכחת כלל יסודותיו של "מעשה טרור" כמופיע בחוק המאבק בטרור.

20. בחינת יסודות עבירת החבלה בכוונה מחמירה מלמדת כי בפן הפיזי עסקינן במי שחובל באחר חבלה חמורה או שאוחז בנשק פוגעני אחר ובאמצעותו מנסה לפגוע באדם ולגרום לו לחבלה חמורה, ובפן המחשבה הפלילית נדרש "הוכחת יסוד נפשי מסוג כוונה מיוחדת לפגוע באדם, ואין די ברשלנות או פיזיות לגבי האפשרות של פגיעה כאמור... לצורך הוכחת הכוונה המיוחדת ניתן להסתפק בכך שהמערער צפה, כאפשרות קרובה לוודאי, כי פעולותיו יגרמו לחבלה חמורה באדם" (ע"פ 5184/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו - 3/8/2016). לעניין טיבו של "נשק פוגעני אחר", כבר נפסק כי "גם כלי שיוצר למטרה בלתי אלימה יכול להחשב כנשק אם נעשה בו שימוש אלים במטרה לפגוע באמצעות... ואם העצם הוא בעל פוטנציאל לגרום חבלה" (ע"פ 5225/03 חבאס נ' מדינת ישראל (פ"ד נח(25) 25).

21. בסופו של יום, אני סבור כי יסודות סעיף 329 לכשעצמו, בלא תוספת "מעשה טרור", שנלוותה לו

בכתב האישום, אכן הוכחו כנדרש. מי שמנסה להכות באדם פצוע ושותת דם השרוע על הקרקע באמצעות מעין מקל של מטאטא - העשוי ברזל וחלול, מקל שהנאשם אישר כי מסוג כזה שהוצג בפניו, אכן אחז, צריך לצפות כי מעשהו יביא עמו לחבלה חמורה אצל יעד התקיפה. אפשר ומסקנה זו היתה משתנה לו נפגע העבירה היה אדם בריא עובר לתקיפה. משעסקין בקרבן פצוע ושותת דם שאותו מבקשים לתקוף, הציפיה הסבירה כי הכאת אדם במצב כזה תדרדר ביתר שאת את מצבו ותביא עמה תוצאה קשה יותר.

22. תוצאת האמור היא שהנאשם מורשע בעבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, זאת בשינוי מסעיף (א)(1) בו הואשם, וכן אני מרשעו בעבירה שעניינה החזקת אגרופן או סכין שלא כדין, כפי שיוחסה לו.

הצדדים קיבלו עותקי הכרעת הדין.

ניתנה היום, י"א תמוז תשפ"ב, 10 יולי 2022, במעמד ב"כ המאשימה: עו"ד בני פסקל; ב"כ הנאשם: עו"ד יובל זמר והנאשם בעצמו.